A°. 1861. N°. 4.

VRIJDAG 4 JANUARIJ.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT, Vrijdag 4 Januarij.

Lager onderwijs.

Het Regeringsverslag van den Staat der Hooge-Middelbare- en Lagere scholen over 18⁵⁸/₅₉ mag, vooral ten opzigte van het laatste onderwerp, als zeer belangrijk beschouwd worden. Het is toch het eerste verslag, dat sedert de invoering der nieuwe wet op het Lager Onderwijs van 13 Aug. 1857, die met 1 Januarij 1858 in werking trad, aan de Tweede Kamer wordt aangeboden. Wel kan men in dat eerste jaar van de werking dier wet nog niet veel zeggen, vooral omdat reeds dadelijk door de Regering op den voorgrond wordt gesteld, en uit de bijzonderheden van haar verslag blijkt, dat verreweg de meeste gemeenten, van den driejarigen termijn, door de wet tot hare geheele in werking brenging toegestaan, gebruik hebben gemaakt, om althans dat eerste jaar bijna niets te doen, — maar dit verslag is toch in menig opzigt een uitgangspunt voor vele beschouwingen, het draagt kenmerken van een naauwkeuriger onderzoek naar bestaande toestanden, en bevat reeds belangrijke wenken voor de toekomst.

De groote kosten, welke uit eene eenigzins volledige toepassing der wet, voor de gemeente-kassen moesten voortvloeijen, vormden het groote struikelblok, dat de meesten terug hield, om daaraan uitvoering te geven, ja, dat sommigen deed verklaren, dat men in het *status quo* zoude volharden tot aan het *uiterste* van den driejarigen termijn. Zeker zal dan bij het einde van 1860 de regeling overal tot stand moeten gebragt zijn, maar het zal wel niet dan hoogst gebrekkig wezen. De wet zelve toch laat te veel ruimte, dan dat zij door onwillige of onmagtige gemeente-besturen niet op veelvuldige wijzen zoude kunnen ontdoken worden!

Wat de cijfers van dit verslag intusschen betreft, is het hoogst opmerkelijk, dat die dikwerf een zeer aanzienlijk verschil aantoonen met die van het vorige verslag, en dat daardoor vele belangrijke feiten, als van het getal der scholen, van de verhouding tusschen openbare en bijzondere scholen, van het schoolbezoek enz., in een ander licht verschijnen dan vroeger. Men mag zich hierin verheugen, als een bewijs van meerdere zorg en naauwkeurigheid thans aan dit onderzoek gewijd, maar men moet het aan de andere zijde bejammeren, dat deze statistiek tot dusverre met zoo weinig naauwgezetheid schijnt te zijn behandeld. Bij vergelijking toch met het vorige jaar bleek het, dat voor het geheele rijk, bij den aanvang van 1858, 38 openbare scholen meer dan voor 1857 waren opgegeven. Verder blijkt uit de thans medegedeelde cijfers, dat op 1. Januarij 1858, het geheele getal openbare scholen, zoowel, waar gewoon lager onderwijs als waar bovendien in één of meer vakken van het meer uitgebreid lager onderwijs werd gegeven, 2516 bedroeg, een getal, dat in den loop des jaars geene verandering onderging. Het getal der gesubsidieerde scholen klom daarentegen van 24 op 26, en dat der niet gesubsidieerde *bijzondere* scholen van 957 op 1034. De vermeerdering van het getal der laatstgenoemde scholen had in alle provincien plaats, met uitzondering van Utrecht, waar het cijfer niet veranderde, en in Drenthe en Limburg waar het eenigzins verminderde. Wat het onderwijzend personeel aanbelangt, blijkt het, dat aan de openbare scholen het cijfer der Hoofdonderwijzers in den loop van het jaar 1858 met 18 verminderde, dat der Hoofdonderwijzeressen met 2, waartegen het eerste cijfer bij de bijzondere scholen met 38, bij het tweede met 28 vermeerderde. Bij de Hulponderwijzers en Hulponderwijzeressen deed zich hetzelfde verschijnsel voor. Bij de openbare scholen verminderde het cijfer der eersten met 64, dat der laatsten met 3, terwijl bij de bijzondere scholen die cijfers met 5 en 14 vermeerderden. Het getal der mannelijke kweekelingen op de openbare scholen verminderde met 3, dat der vrouwelijke *vermeerderde* met 4; terwijl op de bijzonderde scholen het cijfer der eersten met 13 *verminderde*, dat der tweeden met 4 vermeerderde.

Bij het einde van het jaar 1858 bestond het geheele onderwijzende personeel der lagere scholen uit 8011 personen, waarvan 4891 op de openbare, 3120 op de bijzondere scholen werkzaam waren. Dat geheele getal verminderde in den loop des jaars met 10, op de openbare scholen namelijk met 86, terwijl het op de bijzondere met 76 toenam.

Niet minder belangrijke bijzonderheden zijn die, welke de verhouding betreffen tusschen het getal der scholen, het getal der onderwijzers, en het getal der leerlingen. Voor de openbare scholen had gemiddeld elke onderwijzer 59 leerlingen onder zijne zorg; voor de bijzondere scholen kwamen gemiddeld maar 26 leerlingen ten laste van elken onderwijzer; de zamenstelling van het hulppersoneel was bij de laatsten ook veel gunstiger. Deze gunstige cijfers voor de bijzondere scholen hebben echter gedeeltelijk hare natuurlijke oorzaken. Men vindt namelijk onder deze laatste scholen slechts zeer weinigen ten platten lande, terwijl vele in de steden slechts voor een kleiner getal leerlingen en wel dikwijls uit de meer gegoede standen openstaan. Het is natuurlijk, dat hierbij de verhouding tusschen het onderwijzend personeel en het getal der leerlingen gunstiger moet zijn, dan voor die scholen, die ten platten lande gevestigd zijn, of waarop in groote steden honderden kinderen zamenvloeijen. Het is intusschen een verschijnsel, dat allezins de aandacht verdient, en waarin, in het belang van het openbaar onderwijs, zeker verandering moet komen, zal het in deugdelijkheid uitmunten boven het bijzondere onderrigt. Voor een gedeelte toch hangt die deugdelijkheid ook af van een behoorlijk *talrijk* personeel, en durven wij beweren, dat een onderwijzer op 59 leerlingen zeker *te weinig* is.

Veel treuriger echter is de verhouding tusschen de openbare en bijzondere school, wat betreft het aantal der schoolgaande kinderen. Van de 100 jongens, die in Januarij 1858 de openbare dagscholen bezochten, kwamen in Julij slechts 84 ter school; voor de meisjes was deze verhouding iets gunstiger; voor beide geslachten te zamen als 100 tot 87. Voor de bijzondere scholen was deze verhouding slechts als 100 tot 99. — Gedeeltelijk kan ook dit voor de bijzondere scholen gunstig verschil aan den aard der scholen en van het die scholen bezoekende kinderpersoneel worden toegeschreven. Men denke slechts aan de menigte kinderen, die de scholen ten platten lande bezoeken, of in de steden op de armenscholen kosteloos onderwijs genieten. Deze gaan over het algemeen zeer ongeregeld ter school, daar de ouders dikwerf denken meer partij van hen te kunnen trekken, door ze vroeg te laten arbeiden en er in deze geen dwang kan worden uitgeoefend. Bij de diakoniescholen is dit anders, er bestaat een zedelijke band, die de schoolpligtigheid als het ware vervangen kan.

Uit het aangevoerde — met hoeveel omzigtigheid ook opgenomen — gelooven wij te kunnen beweren, dat de werking der nieuwe wet, uit dit eerste verslag zich nog niet als bijzonder gunstig doet kennen. Drong men er verder in door, het zoude welligt nog sterker uitkomen, vooral wanneer men het punt der geldelijke bezwaren voor de gemeenten nader ter toetse bragt. Dit laatste echter doet zich steeds meer gevoelen, en zal eerst uit het verslag van 18⁶⁰/₆₁ regt duidelijk spreken.

— Zelden had de openbare meening grootere behoefte aan geruststelling, dan bij de opening van den jaarcirkel van 1861. 1860 laat immers een tal verwikkelingen aan zijn opvolger over, die in de laatste dagen zoo dikwerf zijn besproken, dat wij er hier de opsomming bijna niet van behoeven te hernieuwen. De geheele wereld is in beweging, om zich te hervormen en een nieuw tijdperk in te gaan, waartoe 1860 de grondslagen heeft gelegd, maar waarvan het de regeling aan 1861 heeft toevertrouwd. De magtigste en tevens meest autokratische staten brengen hun cijns aan den magtigen geest der eeuw, en willen als een nieuw bestaan ingaan. Gelukkig de regeringen, die de kracht van de behoeften onzes tijds begrijpen, en zich hervormingen niet laten afpersen, waarbij de goevernementen steeds een deel van hun eerbied en gezag, zoo niet meer, verliezen. Wat zal 1861 voor China, Indie, Syrie, Turkije, Rusland, Oostenrijk, Italie, Duitschland, ja zelfs voor Frankrijk, voor N. Amerika worden?

Men mogt het beste hopen, als de ware vriendschappelijke band tusschen de mogendheden bestond, waarover zoo dikwerf gesproken wordt, en als de regeringen en de vorsten begrepen, dat het heil der volkeren boven politieke stelsels of dynastieke belangen staat. Ofschoon dat echter nog verre is, willen wij de toekomst nog zoo donker niet inzien; wij zeiden dat reeds. Er zijn ernstige en zeer dreigende verwikkelingen, maar juist omdat die zich bijna op alle punten voordoen, mag men wel vragen, of dit niet eene uitbarsting zou kunnen weêrhouden? Die uitbarsting toch is in de eerste plaats tusschen Italie en Oostenrijk te duchten. Maar Europa is sinds 12 jaren zooveel moeijelijkheden reeds te boven gekomen. Warschau heeft het aangetoond, dat de Noordsche magten geen oorlog begeeren: Rusland heeft zijne boeren-emancipatie, en aan 't hoofd van Pruissen staat een vorst, die meer dan eenig der Europesche hoofden van de groote rijken liberaal gezind is. Oostenrijk zelf wordt meer en meer door binnenl., bijna onoverkomelijke bezwaren bekneld. Italie ondervindt groote belemmeringen in zijne organisatie. En Engeland en Frankrijk sluiten zich nader aaneen. Zou vooral dit laatste het behoud van den vrede niet kunnen verzekeren? Het *J. des Déb.* ziet daarvan de mogelijkheid zeer goed in, en het kan ligt, zegt het blad, dat de lente niets aanbrengt, niettegenstaande den angst, waarmede bijna iedereen het schoone jaargetijde te gemoet ziet; dat zou wel het beste zijn wat zij kon brengen!

Wij noemden zoo even Aziatische streken. Tijdingen over Petersburg uit China ontvangen spreken gunstig over den toestand, dien het nieuwe vredesverdrag daarstelt. In Britsch-Indie is de verkeerde indruk over de financiele maatregelen van Engeland nog niet weggenomen; Syrie getuigt nog steeds van den overmoed der Mahomedaansche dweeperij.

In Rusland verwacht men tegen 1 Maart de afschaffing van de lijfeigenschap; de regering wapent zich echter, om voorbereid te zijn op de gebeurtenissen, die dat gewigtig feit voor het uitgestrekte gebied van den Czaar zou kunnen hebben.

De Turksche leening, die door de vereenigde bankiers zal overgenomen worden, als de inschrijving niet vol komt, zal de Porte voor korten tijd uit ongelegenheid brengen. Op den duur kan dit Turkije echter niet baten, welks bestaan op even onhoudbaren grondslag is gevestigd, als de overheersching van Oostenrijk over Italie het was.

Van Oostenrijk verneemt men, dat de heer v. *Rechberg* niet zal aftreden. Dit berigt kan te Weenen weinig genoegen geven, omdat de president-minister, bij alle bekwaamheid, in den tegenwoordigen tijd te veel bekend staat als nog hechtend aan het oude.

In Duitschland doet zich een vraagstuk van een geheel ander gezigtspunt op. Men berigt namelijk, dat Oostenrijk en al de verdere bondstaten de voorstellen van Pruissen omtrent Sleeswijk-Holstein zullen aannemen. Denemarken zal dan het eerst den invloed gaan gevoelen van den meer liberalen, nationalen zin, die de Duitsche regeringen zal gaan bezielen, nu zelfs Oostenrijk den konstitutionelen weg opgaat.

Uit Italie verneemt men, dat men te Gaeta een oogenblik is verheugd, door de verklaring van den Franschen vlootvoogd, dat hij nog geene nieuwe instruktien had bekomen, en door de aankomst van eene deputatie Sicilianen, die hare gehechtheid aan koning *Frans* is gaan betuigen. De omstandigheden kunnen echter het lot van Gaeta en van het Napelsche koningshuis niet meer veranderen. — De *Opinione* zegt trouwens, dat de brief van koning *Victor* aan koning *Frans* in 't voorleden voorjaar geschreven, en door de *Daily News* medegedeeld, waarin op eene liberale staatkunde werd aangedrongen, niet alleen echt is, maar dat daarop door koning *Frans* niet is geantwoord, en de Sard. officier zelfs niet is toegelaten dien te overhandigen. Koning *Frans* is dus wel te spader ure liberaal gezind geworden!

De Sardinische staatslieden schijnen niet berekend voor de moeijelijke taak der organisatie van Italie. Men is niet zeer tevreden in de Rom. provincien over den arbeid van den minister van binnenl. zaken, den Bolonees *Minghetti*; baron *Ricasoli* wil aftreden als goeverneur van Toskane, en *Farini* legt het bewind over Napels neder. Maar reeds berigt de telegraaf, dat de prins de *Carignan* met den heer *Nigra* naar Napels gaat, terwijl de verkiezingen tegen den 27. Jan. zijn uitgeschreven, en het Parlement den 18. Febr. zal bijeenkomen. Van den invloed van het Parlement wacht men veel goeds.

Uit Amerika heeft men nog steeds onguntige berigten over de scheiding. De 33 leden van het kongres, die middelen moeten zoeken tot een vergelijk tusschen het Noorden en Zuiden, zijn wel is

waar zeer broederlijk gezind, maar er blijkt eene onwillige minderheid. Men wacht nu van het te Charleston vereenigde komitee een adres aan het Noorden, als ultimatum van de Zuidelijke Staten. Ofschoon gespannen, is de staat van zaken nog niet hopeloos.

De sinds gisteren ontvangen **telegrafiesche depeches** laten wij hieronder volgen:

Turijn, Woensdag. Men verzekert, dat de prins *van Savoye-Carignan* den heer *Farini* als stadhouder van den koning in Napels vervangen.

Turin, Donderdag. Het bevestigt zich dat de prins *de Carignan* benoemd is tot stadhouder te Napels. De heer *Nigra* zal hem als raadsman en verantwoordelijk ter zijde staan.

Het officieele dagblad behelst een koninklijk besluit, waarbij de kieskollegien tegen 27 Januarij worden opgeroepen, terwijl de herstemmingen zullen plaats hebben op 3 Februarij. Het parlement zal op 18 Febr. geopend worden.

Dresden, Donderdag. Het *Dresdener Journal* bevat een korrespondentie uit Frankfort, waarin gezegd wordt, dat Oostenrijk en alle bondsstaten zich bereid verklaarden, in te stemmen met het verwacht wordende voorstel van Pruissen, in zake de Holsteinsche aangelegenheid.

Parijs, heden, Vrijdag.

De *Moniteur* meldt, dat *Fernando de Bourbon* te Weenen overleden is.

De *Const.* berigt, dat de obligatien der Turksche leening voor zoover ze op 5 Jan. nog niet geplaatst mogten zijn, door de bankiersvereeniging zullen genomen worden.

Weenen, Donderdag.

De direkteur van het *Credit-Anstalt*, *Richter*, is heden namiddag overleden.

De *Oest. Ztg.* berigt, dat de heer *v. Schmerling* heden drie leden der Gallicische deputatie ontvangen heeft, die hem een adres hebben overhandigd, waarin ondeelbaarheid des lands, een landdag en het gebruik der Poolsche taal bij het onderrigt verlangd wordt.

— Z. M. heeft bevorderd den offic. van gezondh. 3. kl. bij de zeemagt *P. J. Feltkamp*, tot offic. van gezondh. 2. kl.

:- De leden van het korps diplomatiek hebben den 2 Jan. hunne opwachting gemaakt bij den prins *van Oranje*.

— De Regering schijnt nog al ingenomen met het denkbeeld, om de Ommerschans te verkoopen en de bevolking, ongeveer 1600 personen tellende, over te brengen naar Veenhuizen.

Zij meent, en te regt, dat de Ommerschans, waaraan sedert jaren veel te koste is gelegd, welligt ten prejudice van Veenhuizen, bij verkoop eene niet onbelangrijke som in de schatkist zou doen vloeijen en ook, dat de grond te Veenhuizen binnen korte jaren voor verbetering vatbaar is.

Door de opheffing der katoenspinnerij aldaar, is er ook ruimte van lokalen verkregen en eene goede en krachtige policie is beter en gemakkelijker op een punt uit te voeren, dan over verschillende plaatsen.

Hoe 't zij — de Regering zal de zaak aan een grondig onderzoek onderwerpen. *Ass. Ct.*

— Het *'s Gravenhaagsch Weekblad* schrijft, naar aanleiding van het onderwijs in het maleisch, dat te Parijs openbaar en kosteloos wordt gegeven:

»Wanneer wij de handelingen van den Franschen keizer in China, Cochin-China, Japan en elders nagaan, dan ziet men, dat hij veel doet om Frankrijk's invloed in het Oosten uit te breiden. Frankrijk doet ook veel voor zijne kolonien.

»Verwonderlijk is het echter, dat Frankrijk het eerste land is, waar openbaar onderwijs in het Maleisch wordt gegeven. Indien er één land is, dat belang heeft om de taal van den Indischen archipel bovenal meer bekend te doen worden, dan zijn wij dat. Geen volk ter wereld was daartoe dan ook beter in staat, nu wij sedert drie eeuwen met Indië in aanraking komen. En wat gebeurt in dit opzigt? Niets, en nogmaals niets. De taal is intusschen de krachtigste band tusschen volkeren.

»Aan de Delftsche akademie wordt bij uitsluiting in ons land aan de studenten de Maleische taal onderwezen. Het is waar, de toekomstige ambtenaren voor Indië moeten die daar leeren. Maar toen hier ter stede het bekende proces der Maleijers gevoerd werd (het waren niet allen Maleijers, dit geven wij toe) was de heer *Roorda* op reis, en het waren personen, vreemd aan de akademie, die tot translateurs dienden.

»Buiten die instelling echter is ons geene openbare gelegenheid bekend, om die taal te leeren. En kosteloos onderwijs op staatskosten! Men denkt er in ons land niet aan, maar men geeft het in Frankrijk."

U. — De regering der drie Vorstendommen heeft eene wet voorgesteld, tot afschaffing van de doodstraf. Waarlijk, als men verneemt, dat in de laatste twintig jaren de doodstraf wel meermalen uitgesproken, maar nooit toegepast is, dan mag men het er voor houden, dat de tijd gekomen is voor zulk een voorstel, dat in eene memorie van toelichting door den minister van justicie *Boeresco* met kracht en met warmte, en op de bij ieder regtsgeleerde bekende gronden, wordt verdedigd. De doodstraf is alleen *geoorloofd*, als zij *noodzakelijk* is; en dat is zij in onze tegenwoordige maatschappijen niet meer. Te vergeefs beroept men zich op het regt van wettige zelfverdediging; en de Walachysche minister beweert met volkomen regt, dat de maatschappij nooit in dien toestand verkeert, en dat derhalve de vergelijking ten eenemale valsch is tusschen een individu, dat, de aanvallen van den moordenaar afwerende, geweld met geweld keert en zijn aanrander doodt, en de maatschappij, die weken en maanden *na* een gepleegd misdrijf, als er dus aan geene verdediging, maar wel aan wraak, of liever aan straf meer kan gedacht worden, den misdadiger, dien zij op honderd andere manieren onschadelijk kan maken, laat ophangen of ontshoofden door een gesalarieerd ambtenaar. Het beste bewijs, dat de doodstraf zeer gemakkelijk kan gemist worden, is, dat de misdaden niet toenemen in de landen, waar men de officiële moord-werktuigen heeft op het vuur geworpen: »la peine de mort fut abolie, et la Louisiane continua de vivre aussi assurée que par le passé." Hopen wij, dat zulke goede voorbeelden voor ons niet zullen verloren gaan, als wij eindelijk eens met goeden wil en krachtige hand de herziening onzer strafwetten zullen ondernemen. *Weekbl. v. 't Regt.*

— De gemeenteraad van Groningen, de heer *de Sitter* en 44 praktizijns bij het geregtshof te Groningen, de heer *Mees* en 16 andere praktizijns bij de arrond. regtb. te Appingadam en de heer *G. W. Eekhout*, raadsheer in het prov. geregtshof te Groningen, hebben hunne bezwaren aan de Eerste Kamer kenbaar gemaakt, tegen de nieuwe regterlijke indeeling. Te Assen is, naar men weet, ook tegen de wet geadresseerd. De advokaten en prokureurs te Zwolle komen insgelijks bij adres aan de Eerste Kamer op, tot onthouding harer goedkeuring aan het ontwerp van wet omtrent de nieuwe regterlijke inrigting, als zullende niet nader brengen tot het doel van spoedige en goedkoope regtspraak, maar veeleer daarvan verder verwijderen.

De *Dr. Ct.* verhaalt, dat 2 Nieuw Schoonebeekers, die den 28. te Assen als getuigen moesten optreden, reeds den 26. daartoe op reis moesten. Is nu eenmaal het hof te Leeuwarden, dan zal menig Drenther, bij winterdag getuigenis moetende afleggen, eene kleine week vóór den zittingdag moeten afreizen, en zal hij als weleer eerst aan familieraad en testament moeten denken, om de pligten te vervullen, die de justicie van hem vergt. Is dat voor Nederland geen gemakkelijk regt, en mag het daarmede niet regt tevreden zijn?

— De *Dr. Cour.* geeft met veel blijdschap te kennen, dat de minister van binnenl. zaken in het voorjaar Drenthe hoopt te bezoeken.

— Met 1 Jan. werden op 't wachtschip te Hellevoetsluis geplaatst de luits. ter zee 2. kl. *v. Rossum* en *Guijot*. Dat de **B e r k e l**, komm. *v. d. Velde*, met denzelfden datum in dienst werd gesteld, is gemeld.

*— Uit Vreeswijk, meldt men ons van gister, dat toen de overtogt aan het veer over de Lek aldaar, niet alleen voor passagiers maar ook voor rijtuigen over het ijs plaats had.

Het ijs voor de stad Gorinchem heeft zich den 2. vastgesteld. Het water, dat vrij hoog was opgeloopen, zoodat men in de Dalempoort de schotbalken heeft moeten leggen, is een weinig vallende.

Te Dordt passeerde men den 2. het ijs met beladen schietschouwen, en ging de overtogt gemakkelijk. Aan 's Gravendeel passeerde men de rivier toen ook over 't ijs. Achter het eiland was veel ijs.

De Maas, die reeds den 1. bij IJsselmonde vast zat, heeft zich thans te Charlois gezet; de stoomboot **E a r l o f A u c k l a n d**, die den 2. van Dordrecht vertrokken is, heeft de reis niet verder dan tot op de hoogte van Charlois kunnen voortzetten, waar dit vaartuig in het ijs vast zit. Hetzelfde heeft plaats met de **O c e a n Q u e e n**, die bij de Oude Maas beneden Vlaardingen, en de **S e a h o r s e**, die bij Nieuwe Sluis in het ijs vastzitten. Hoewel de rivier zich dus op verschillende plaatsen heeft gezet, is er toch veel drijfijs voor de stad.

Te Nijmegen was Maandag en Dingsdag veel drijfijs. Er dreven veel balken voorbij van een te Keulen uiteengeslagen houtvlot. Dingsdag was het water er zeer wassende, Woensdag stond het water.

— Uit Maastricht schrijft men, dat, zoo als het te vermoeden was, de eerst ingevallen sterke dooi in korten tijd de Maas buitengewoon deed oploopen; de lage oeverlanden der dorpen Heugem, St. Pieter, Limmel en Itteren staan onder water; ook is de weg van daar op Meerssen, even buiten de St. Martenspoort, overstroomd. Gelukkig is de rivier geheel vrij van ijs; terwijl het hervatten van den vorst waarschijnlijk vooreerst de toestrooming van het bergwater zal verminderen. Wij vernemen, dat bij het dorp Houthem de rivier de Geul eene zoodanige hoogte bereikte, dat zij den dorpsweg overstroomt en de kommunikatie aldaar zeer moeijelijk is.

De *Staats-Ct.* bevat het volgende: Te Keulen, den 2. Jan. nieuw drijfijs. Te Nijmegen den 2. Jan., de Waal vol drijfijs; overvaart met ijsbooten; het water sedert 's morgens ten 2 ure vallende. Te Arnhem, den 2 Jan., veel drijfijs. Te Wijk bij Duurstede den 1. Jan., het ijs boven den Roodvoet vast, vóór de stad en lageraf open water. Waterhoogte 's morgens 8 ure, 5.51 el + AP. Te Vreeswijk den 1. Jan., het ijs steeds vast; waterhoogte 's morgens 8 ure, 4.00 el + AP. Te Westervoort, den 2. Jan., het ijs tot 150 el boven de schipbrug aaneengeschoten. Te Katerveer en Kampen, den 1. Jan., in den staat van het ijs geene verandering. Te Maastricht, den 4. Jan., open water. Waterstand des namiddags ten 4 ure 45.50 el + AP.

— De rukwinden van den 2 Jan. hebben aan de telegraafpalen veel schade aangebragt. In alle rigtingen heerschten storingen. Langs den Willemsdorpschen straatweg zijn de palen buitendien door de drukke diligencedienst omvergereden, die wegens de staking der Moerdijksche stoombootdienst daar loopt.

— Door de buitengewone hoeveelheid gevallen sneeuw en den daarop gevolgden wind is de gemeenschap van Haarlem met Noord-Holland, voor gewone rijtuigen, en zelfs voor de brievenpost, sedert een paar dagen geheel gestremd. Men arbeidt met kracht aan het bruikbaar maken van den grooten weg naar Alkmaar. *Amst. Ct.*

*— Het onderwerp door den heer *J. J. L. ten Kate* gister gekozen, voor de tweede aangekondigde lezing in ons gebouw voor K. en W., was: de inneming van den Briel door de Watergeuzen. Zij, die met ons 't genot smaakten, de schoone dichtregelen van onzen begaafden Zanger te hooren, zullen volgaarne toestemmen, dat de bekende maar steeds belangwekkende stof, op eene wijze was gevormd en uitgewerkt, die steeds boeijend, meermalen treffend en verrassend was. *Ten Kate* heeft 't lied der Geuzen bezongen, met eene ingenomenheid, die alle zijne hoorders tal doen verlangen, om zijn dichtstuk nog eenmaal te genieten, wanneer dit eene plaats zal verkregen hebben onder 't tal der 10 *bladen door onze eerste dichters gewijd aan Neerland's roem.*

*— Voor de heden ten stadhuize geopende geldleening ten behoeve der gemeente Utrecht, groot *f* 500,000, werd ingeschreven voor eene som van *f* 781,000. (Gister in eenige nommers niet opgenomen.)

— Burg. en weth. te 's Hage stellen den raad voor, het terrein over de Koninginnegracht voor den Zoöl. Botanischen tuin te verleenen.

— Bij de opening van den gemeenteraad van Rotterdam heeft de voorzitter er op gewezen, dat de handel levendig is, de reederijen in minder gunstigen toestand zijn, maar het fabriekwezen reden tot tevredenheid heeft. Met openbare werken is men druk bezig; de brug over de oude haven is gereed, de arbeid aan het water-projekt is zeer gevorderd, en de aanleg van straten in de Polderstad is bepaald. De opbrengst der belastingen is zeer bevredigend. In de beslechting der spoorwegzaak heeft Rotterdam zijne wenschen niet zien bevredigd. Of dit vergoed zal worden door de verbetering van den waterweg naar zee, was twijfelachtig.

Daarna is door den raad aangenomen, dat om het beeld van *Tollens* gedurende den winter een houten kast met deur zal worden gebouwd.

Het voorstel van B. en Weth. om eene tegemoetkoming van *f* 3000,— aan de tooneeldirektie te verleenen werd met 25 tegen 4 st. verworpen, ook omdat men in den tegenwoordigen vorm de subsidie als een privilegie op het stuk van belastingen kon aanmerken. Daarentegen is een voorstel van den heer *v. Reesema* ingekomen, om eene subsidie van *f* 5000 te verleenen aan de tooneelvereeniging.

— De heer *J. W. M. v. d. Poll* is den 12. Dec. door hoofd-ingelanden benoemd tot dijkgraaf van den Haarlemmerpolder, ter vervanging van den heer *v. d. Burch*, die, burgemeester van Spaarnwoude geworden, verlangde af te treden.

— In het afgeloopen jaar traden bij het Instruktiebataillon te Kampen ruim 400 jongelingen in dienst, terwijl een 360tal als korporaals naar de verschillende regementen infanterie is vertrokken. Slechts 3 zijn om verschillende redenen als soldaat van het bataillon verwijderd. In verhouding tot de getalsterkte hebben slechts weinig sterfgevallen plaats gehad. Zoo in als buiten het garnizoen zijn 14 militairen, tot het instruktiebataillon behoorende, overleden.

— Gister werd het stoffelijk overschot van *Nicolaas Pieneman* ten grave geleid. Van 't gebouw der maatschappij *Arti et Amicitiae*, waarvan de zaal met rouwfloers was behangen, ging de stoet naar de Nieuwezijds-kapel. Een tal van vrienden en vereerders was daar aanwezig, waaronder men den burgemeester en vier adjudanten des konings opmerkte. Door *Amstels* mannenkoor werd *Viotta's* lijkzang voor *v. Bree* uitgevoerd, waarna de schilder *Herman ten Kate* een kort en krachtig woord sprak, de heer *Hilman* een dichtstuk voordroeg, en een hartelijk woord ook den veeljarigen vriend en kunstbroeder des overledenen, den heer *Kruseman*, ontvloeide.

Ds. *ten Kate* zal Donderdag in de zaal van *Arti* eene rede houden ter gedachtenis aan *N. Pieneman.*

— Bij uitvoerig gemotiveerd arrest van het hof van Noordholland werd heden in de bekende zaak van de heeren *Lankhorst* en *Scharff* contra de heeren *Louis Bienfait en Zoon*, met bekrachtiging van het vonnis door arbiters gewezen, uitgemaakt, dat de verzekeraars op het kasko gehouden zijn de schade te vergoeden, die de verzekerden hebben moeten betalen aan de eigenaren van een ander schip, dat door het hunne, ten gevolge van schuld of nalatigheid van hunnen schipper of scheepsvolk, is aangezeild of aangevaren.

— De machinist *S. K. Boonstra*, van den Ned. Rijnspoorweg, voorkwam gister door zijne aktiviteit en oplettendheid een ongeluk op dien weg. Met den trein van 4 uur 10 minuten Emmerik verlaten hebbende, zag hij tusschen Elzen en Zevenaar op dezelfde spoorlijn een trein op zich afkomen. Hij wist echter den door hem bestuurden trein spoedig genoeg te doen ophouden, om ongelukken te voorkomen. De passagiers waren genoemden machinist voor zijn gedrag bij uitnemendheid dankbaar. *N. R. Ct.*

— Het boekverkoopers-kollegie te Groningen vierde Zaturdag zijn 50jarig bestaan. — De Groninger graanhandelaars vierden Donderdag het 25jarig bestaan van hun kollegie.

— Twee heeren te Arnhem (een 50-jarige baron en een 20-jarige luitenant) hebben het Nieuwejaar op eene vreemdsoortige wijze aangevangen, namelijk met een duel, waartoe laatstgenoemde den eerstgemelden wegens beleedigende uitdrukkingen had uitgedaagd. Men verneemt, dat dit tweegevecht onder Oosterbeek heeft plaats gehad en dat de beleedigde partij vrij ernstig is verwond, terwijl de beleediger het er met een paar ligte schrampen heeft afgebragt. *Hbl.*

— In de laatstelijk uit Japan ontvangen berigten leest men o. a. het volgende: Te Nagasaki werd gedurende de maand Augustus met ijver voortgewerkt aan het indijken van een terrein voor het vreemdenkwartier, welk kwartier vermoedelijk nog in dit jaar door de thans in Japansche huizen en tempels verspreid wonende vreemdelingen zal kunnen betrokken worden. De Russen hebben te Nagasaki twee bijeengelegene tempels als hospitalen ingerigt, waarin ruim honderd zieken kunnen verpleegd worden. Tusschen deze beide hospitalen zijn door Russische matrozen groentetuinen en wegen aangelegd. De aanbesteding van het bouwen van een hospitaal, voornamelijk voor Japanezen bestemd, onder de leiding van dr. *Pompe van Meerdervoort*, heeft reeds plaats gehad. De Japansche regering was dien geneesheer zooveel mogelijk behulpzaam bij het door hem gegeven wordende onderwijs. Herhaalde gevallen van brandstichting of poging daartoe kwamen zoowel in de stad, als in het vreemdenkwartier en op Decima voor. Twee Japannezen zijn deswege onthoofd. De drukkerij van den heer *von Siebold* is in de maand Augustus in werking gekomen en leverde goede resultaten op. De heer *von Siebold* hield zich onledig met het uitgeven van opene brieven over Japan.

— In den *Volksvriend* leest men: De jeneverrampen van Nederland, gedurende het jaar 1860 maandelijks door ons medegedeeld, een klein staaltje slechts van de werkelijkheid, geven: 78 gevallen van gevangenneming en veroordeeling; 67 van moord en manslag; 37 van verwonding en mishandeling; 57 zelfmoorden!

WATERHOOGTE.

Arnhem, 3 *Jan.* 4,80. El. , AP. 11.75. Gew. 55 d.

PETERSBURG, 22 December.

De regering is naar men verzekert voornemens de met onbepaald verlof zijnde soldaten op te roepen, ten einde men, bij de afkondiging der emancipatie, eene genoegzame magt op de been hebbe, om de orde te doen eerbiedigen en verwikkelingen te voorkomen. Voor dien maatregel wordt 15 millioen gulden vereischt, zonder nog te rekenen de onderhoudskosten van 100,000 man meer dan gewoonlijk. Den 1. Maart zal het emancipatie-besluit verschijnen.

Het *Dagblad van Moscou* bevat een brief uit Orel, waarin gemeld wordt, dat, sedert de oprigting der matigheidsgenootschappen in dat goevernement in 1859, ruim 76000 personen zich van het gebruik van brandewijn onthouden hebben, onder formeele belofte van dien nooit te gebruiken. Bij 20000 heeft die onthouding slechts vier maanden geduurd, terwijl 56000 tot nog toe getrouw gebleven zijn.

IJverig is men in Rusland aan de spoorwegen bezig, die Rusland met het Westen moeten verbinden. Die wegen zullen uitloopen op de lijnen van Warschau en Nijni, en op die van Theodosie, van welke laatste lijn de voltooijing onbepaald scheen uitgesteld.

TURIJN, 29 December.

De koning is heden met bijzonder veel geestdrift ontvangen. Alle vensters waren geïllumineerd.

Men verzekert, dat de heer *Farini* te Napels door den heer *Ratazzi* zal vervangen worden.

De *Opinione* zegt, dat *Frans II* niet zoozeer elken avond Gaeta verlaat, omdat zijn paleis 's nachts geen veilige rustplaats meer is, als wel omdat er zich teekenen van muiterij onder zijne troepen beginnen te vertoonen. Het blad zegt tevens, dat men het er voor houdt, dat hij reeds alle denkbeeld van verzet zou hebben laten varen, ware hij niet aangemoedigd door de tegenwoordigheid van het Fransch eskader, meer nog dan door de inblazingen van Oostenrijk en de hulp van Rome en Spanje.

De berigten uit Venetië blijven de somberste tafereelen van den toestand aldaar ophangen. Er is geen handel, geen leven. De schouwburgen worden slechts door Oostenrijksche officieren en policie-agenten bezocht. In het nabijgelegen Milaan echter is alles leven en beweging. Men bereidt er zich tot den aanstaanden krijg voor, en zingt een *Garibaldi*-hymne, vertolkt aldus luidende: »*Garibaldi* is te Caprera, de lente afwachtende. In April zal hij zich op weg begeven en ieder zal dan voor het groote bal gereed zijn. Onze vijanden zullen dien door *Jezus Christus* gezonden man niet kunnen weêrstaan."

WEENEN, 1 Januarij.

Door den *Idök Tanúja* wordt berigt, dat de beide Hongaarsche kroonwachters reeds de Hongaarsche heilige of Stephanuskroon hebben in bewaring genomen, nadat zij zich, in tegenwoordigheid van onderscheidene dignitarissen, van de echtheid der kroon en der overige rijks-insignien hadden overtuigd. De Hongaarsche kroon wordt onder negen sloten bewaard; de Hongaarsche tavernicus en de beide kroonwachters hebben ieder drie sleutels onder hunne berusting.

Uit Konstantinopel schrijft men, dat het geschil tusschen de Bulgaren en de synode omtrent de Bulgarijsche geestelijkheid van dag tot dag meer uitbreiding erlangt door de hardnekkigheid der synode, die, het koste wat het wil, den tegenwoordigen stand van zaken wil doen voortduren. Alvorens over te gaan tot de verandering van godsdienst, waarmede zij gedreigd hebben, hebben de Bulgaren zich tot de Porte gewend, die nu wel in het geschil tusschen beiden zal moeten komen.

BERLIJN, 2 Januarij.

De prins-regent, thans door het overlijden van *Friedrich Wilhelm IV* op den Pruissischen troon verheven, zal den naam voeren van koning *Wilhelm I.* Een besluit van Z. M. koning *Willem*, gedagteekend uit Sanssouci 2 Jan., bepaalt den landsrouw op zes weken. Dezelve begint heden en alle openbare muzijk, vermakelijkheden en tooneelvoorstellingen zijn gedurende zestien dagen verboden.

In gewoonlijk wel onderrigte kringen wil men weten, dat bij het hof te Kassel de kwestie der abdikatie van den keurvorst meer en meer in overweging wordt genomen.

Te Pforzheim heeft een jong mensch den burgemeester doodgeschoten, alhoewel hij hem niet kende, omdat deze ambtenaar onder meerdere boomen eene linde had laten snoeijen, waaraan eene geschiedkundige herinnering was verbonden, en waaraan daarom nimmer werd geraakt. Onder dezen boom hadden namelijk 4 Pforzheimers den 6. Mei 1622 hun markgraaf na den slag bij Wimpfen neergelegd, nadat zij alleen waren overgebleven van de 400 burgers, die den graaf uit 's vijands handen redden.

LONDEN, 2 Januarij.

Het officieel rapport der inkomsten van de gisteren verschenen drie maanden werd ons heden morgen bekend gemaakt. Het blijkt daaruit dat die inkomsten een surplus hebben opgeleverd over de uitgaven van 1,157,518 pst.

Lord *John Russell* heeft een adres ontvangen, geteekend door den lord provoost en vijfduizend inwoners van Glasgow, waarin de politiek van ons goevernement betrekkelijk Italië ten volle wordt goedgekeurd. In antwoord op dit adres heeft lord *Russell* hun een eigenhandig schrijven doen toekomen, waarin hij zijne bijzondere voldoening te kennen geeft over de ondersteuning aan de liberale beginselen door de »bloeijende en verlichte stad Glasgow."

Men vreest, dat het diskonto door de goudbehoefte van Amerika nog zal rijzen.

Het *Court Journal* geeft zijn vermoeden te kennen, dat koning *Frans II* naar Engeland de wijk zal nemen. (?)

Terwijl de winter zich reeds sterk heeft doen voelen, is het in Ierland zoo zacht, dat de aardbeziën-struiken met blad staan.

De *Morn. Post* brengt ongeveinsde hulde aan den Russischen generaal *Ignatief*, voor de diensten door hem aan de geallieerden voor Peking bewezen. Het blad zegt, dat zulke diensten meer wezenlijken invloed op de internationale betrekkingen uitoefenen, dan het publiek, oppervlakkig beschouwd, zou denken.

In plaats van den overleden lord *Aberdeen* zal, zegt men, lord *Canning* tot ridder der Orde van de Kousband benoemd worden.

Uit Liverpool wordt per telegraaf gemeld, dat het Amerikaansche schip Golden Star bij Wixford totaal verongelukt is. De kapitein, diens vrouw en eene dienstbode zijn in de golven omgekomen; zes matrozen en de stuurman zijn gered.

De Bisschop van Rochester is te velde getrokken tegen de, ook bij de geestelijken inkruipende hebberijkheid, om het aangezigt met haar te laten begroeijen, alsof zij militairen waren, terwijl hij vermeent, dat een glad geschoren gelaat een blijk van godgevalligheid is!!

Onder de in het oog loopende bijzonderheden te Londen behoort de verschijning dezer dagen van lord *Caithness* in een rijtuig door stoom gedreven, dat hij met veel behendigheid en zonder letsel door de drukke straten stuurde.

De president der Vereenigde Staten heeft in plaats van den heer *Cobb*, tot minister van staat benoemd den heer *Thomas* van Maryland.

— 3 *Jan.* Gec. 92½; Peru 4½ pCt. 96, 3 pCt. —; Venez. 2½ pCt. 20½; 1 pCt. —; Port. 3 pCt. 45¼; Sp. 3 pCt. —, 1¾ pCt. 40½; Russ. 4½ pCt. 95½, 5 pCt. 105½; Sard. 82.

PARIJS, 2 Januarij.

De keizer heeft den prins *von Metternich* eenige vriendschappelijke woorden toegesproken en hem opgedragen zijn vorst te raden, het jaar met gelukkige hervormingen te beginnen.

Bij de nieuwjaarsreceptie op de Tuilerien was geen der gezanten van de verdreven vorsten noch de gezant van koning *Frans II* tegenwoordig, hetgeen een gunstig voorteeken geacht wordt voor de erkenning van het koningrijk Italie.

Oudejaarsavond hebben alle tamboers, trompetters en muzijkkorpsen van het leger en der nationale garde van Parijs aan den keizer en de keizerin eene serenade gebragt. De keizerlijke familie verscheen op het groot balkon van het paleis.

De 11e afd. van het korps der militaire administratie, grootendeels uit de bakkerijdienst bestaande, is te Luneville geplaatst, hetgeen sommigen als een ongunstig voorteeken voor den vrede beschouwen.

Gisteren waren, naar men verzekert, vijf-en-twintig aanvragen om verlof, tot oprigting van dagbladen, bij den minister van binnenl. zaken ingekomen.

Omtrent de bemoeijingen van generaal *Ignatief* ten behoeve van den vrede tusschen de Franschen en Engelschen en de Chinezen, schrijft men het volgende: De geallieerden, nabij Peking gekomen, waren nog niet besloten die zoo volkrijke stad binnen te rukken, en hadden den Chinezen doen weten, dat, zoo zij voor 1 Okt. niet hunne eischen inwilligden, de stad gebombardeerd zou worden. Generaal *Ignatief* begaf zich van Tien-Tsin naar hun leger, wees hun op den platten grond de plek aan waar het gebouw der Russische zending stond, en ontving de verzekering, dat in die rigting niet geschoten zou worden. Tevens verkreeg hij van de Chinezen een vrijgeleide voor kolonel *Baluzek*, om naar den toestand der zending te gaan vernemen. Deze was in den besten staat en met dit berigt ontving de generaal tevens een brief van de Chinesche overheden, waarin hem in naam der twee eeuwen oude vriendschap tusschen Rusland en China gesmeekt werd, China van zijn ondergang te redden en als bemiddelaar op te treden. De geallieerden stemden hierop toe Peking niet binnen te trekken, het verwoest paleis niet te verbranden en hunne troepen onder de muren der stad te laten kamperen, terwijl zij hun geschut op de stad rigtten. In het begin van Okt. begaf zich de generaal met 14 kozakken in de stad, waar zich dadelijk alle hooge ambtenaren bij hem vervoegden, wien hij te kennen gaf, dat voor alles aan de eischen der geallieerden moest voldaan worden, waartoe zij zich bereid verklaarden. Van de 58 gevangenen werden 19 teruggezonden, terwijl de Chinezen zeiden, dat zij er geen meer hadden. Daar deze uitvlugt echter niet baatte, zonden zij eindelijk nog 19 doodkisten met de verminkte lijken der ongelukkigen. Generaal *Ignatief* bragt hun nu aan het verstand dat hunne barbaarsche handeling een inbreuk op het volkenregt was, die de wraak van geheel Europa op hen zou doen neêrdalen, zonder die van Rusland uit te sluiten, ondanks de twee eeuwen oude vriendschap, en dat zij, om China te redden, aan al de eischen der geallieerden moesten toegeven.

Naar men verzekert, zijn de onderhandelingen over het Fransch-Belgisch handelstraktaat ten einde gebragt. De regten op Belgische kolen zullen bij den invoer in Frankrijk met 60 pCt., dus tot 90 centimes, verminderd worden, maar men gelooft, dat de Engelsche kolen een gelijk voorregt zullen genieten. De vermindering der regten op het gietijzer zal waarschijnlijk gelijk staan met die in het Fransch-Engelsch traktaat, namelijk van fr. 4.50 op fr. 2.50.

De harde en koude wind, die gisteren den regen verdreef, heeft de gewone drukte, die op Nieuwjaarsdag te Parijs heerscht, niet belemmerd. Verbazend is het getal oesters, dat gisteren door de Parijsche bevolking is genuttigd, terwijl zij in de laatste 24 uren ongeveer 1000 hektoliters sterke dranken heeft verbruikt. Ten gevolge van de inschikkelijkheid der politie is aan de armen van Parijs gelegenheid gegeven, langs den openbaren weg, tot zelfs aan de poort der Tuilerien, de liefdadigheid in te roepen, hetgeen hun dan ook een milden oogst heeft opgebragt.

Te Marseille is voor eenige dagen de neef van *Abd-el-Kader* aangekomen, naar men zegt, om den keizer een brief over te brengen, waarin *Abd-el-Kader* zich beklaagt over de door de Turksche overheden voorgenomen ontwapening der Arabieren.

— 3 *Jan.* Rente op tijd 3 pCt. 67.45; Oost.-Fr. Spw. 472; Sp. 3 pCt. —, 1¼ pCt. —.

ADVERTENTIEN.

⁂ Ondertrouwd:
J. VAN GILSE,
ber. Predikant bij de Doopsgezinden te Zaandam W. Z.
en
A. P. MEELBOOM.
Utrecht, 3 Januarij 1861.
Eenige Kennisgeving.

⁂ Bevallen van eene *DOCHTER* de HoogGeboren Vrouwe Baronnesse D'YVOY VAN MIJDRECHT, geboren Gravin VAN LIMBURG STIRUM.
's Hage, 3 Januarij 1861.

⁂ Het heeft Gode behaagd, onzen geliefden zoon THOMAS BERNARDUS, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der stervenden, in den ouderdom van bijna 28 jaar, aan eene ziekte van slechts 7 weken, ons door den dood te ontnemen, tot innige droefheid van zijne Ouders, Broeders en Zusters.
Utrecht, 2 Januarij 1861. B. ROESELING.

⁂ **10e Oefening van het Stads-Orchest** *ZATURDAG* 5 *Januarij*, ten $7\frac{1}{4}$ ure, in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen.
De Vereen. voor Utr. Muz. Bel.
L. W. A. BESIER, *Secr.*

Utrechtsche Schouwburg.

⁂ Met toestemming van het Edel Achtbaar Stedelijk bestuur.

Diploma's en Vrijbilletten niet gangbaar.

BUITENGEWONE VOORSTELLING
ten voordeele van Mw. ENGELMAN-BIA.

De Tooneelisten onder direktie van J. EDUARD DE VRIES zullen de eer hebben

Op MAANDAG 7 Januarij 1860,
op algemeen vereerend verlangen te geven

JUFFER SERKLAAS,

Oorspronkelijk Drama in zes Tafereelen. Naar aanleiding van den Roman *de Haagsche Joffer*, door den Heer H. J. SCHIMMEL.

Om de uitgebreidheid der voorstelling kan er geen nastuk gegeven worden.

Aanvang ten ZEVEN ure.

De plaatsen kunnen besproken worden bij den Heer J. DOESBURG, en op den dag der voorstelling aan den Schouwburg van 11—3 ure.

OPENBARE AANBESTEDING.

⁂ Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht zullen, op Zaturdag den 26. Januarij 1861, des namiddags ten één ure, in het openbaar aanbesteden:

Het derde Perceel
van de Werken voor de Gasfabriek, bestaande in het maken van vier Gashouders met toebehooren, begroot op *f* 40,800.—.

Het bestek, de voorwaarden, begrooting en teekeningen zullen ter inzage voorliggen in het Stadstimmerhuis, en aldaar, behalve de teekeningen, verkrijgbaar zijn voor *f* 3,— per exemplaar.

De aanwijzing op het terrein zal geschieden op Vrijdag den 25. en Zaturdag den 26. Januarij 1861, des middags ten 12 ure, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Heer J. M. VAN DER MADE, Civiel-Ingenieur te Dordrecht.

Utrecht, 3 Januarij 1861.
De Secretaris der stad Utrecht,
H. G. RÖMER.

⁂ Op morgen Zaturdag, den 5, Januarij 1861, des namiddags ten 5 ure, zal, in het Locaal van Verkoopingen, achter St. Pieter te Utrecht, in het openbaar worden geveild en verkocht:

1. Eene kapitale, hechte, sterke en weldoortimmerde HUIZINGE, ingerigt tot Apotheek, welke daarin meer dan eene eeuw is gevestigd, en door derzelver gunstige situatie tevens bijzonder geschikt tot het drijven van alle handel of wel om tot particulier Huis te worden ingerigt, met Kelders en Kluizen aan het water uitkomende, Erve, Grond en Tuin, staande en gelegen te Utrecht aan de Oostzijde der Oude Gracht, bij de Gaardbrug, wijk F, n°. 164, bevattende dezelve: gestucadoorden Gang, ruim Voorhuis, waarin de Apotheek, twee benedenkamers en suite, en vijf Bovenkamers allen gestucadoord of geplafonneerd en behangen, meerendeels voorzien van schoorsteenen of nissen, Alkoven, Kasten, benevens Aisances en verdere Gemakken; Keuken met Aanregt, Kast, Regen- en Welwaterpomp, groote Kelders, waarvan de voorste tot Laboratorium — en de anderen tot berging van Provisie, Wijn, Hout en Turf zijn ingerigt, ruimen Zolder en Vliering over het geheele Huis.
Te aanvaarden 1. Mei 1861.

2. Een HUISJE of WONING, staande te Utrecht, aan de Westzijde der Korte Nieuwstraat, wijk F, n°. 202, achter het voorgaande perceel.
Verhuurd voor *f* 1.— per week.

Breeder bij billetten, en nader onderrigt ten kantore van den Notaris TEMMINCK, te Utrecht.

⁂ Tegen primo Mei a. s. wordt **gevraagd** op een Buiten in de Provincie Utrecht, een Gehuwd TUINMAN, van de P. G. liefst zonder Kinderen, de man met de Moezerij, Broeijerij en het oordeelkundig Snoeijen van Vruchtboomen grondig bekend, de Vrouw de Melkerij, en het Botermaken verstaande. — Hiertoe inclinerenden adresseren zich, met opgaaf van Ouderdom, Geloofsbelijdenis, waar en hoe lang dienende en redenen van vertrek, met franco brieven onder Ltt. A. Z. bij den Boekhandelaar J. DE KRUIJFF, te Utrecht.

ONDERWIJS.

⁂ Ten einde te voorzien in de vervulling der betrekking van **HOOFDONDERWIJZER** aan de **Tusschenschool**, noodigen Burgemeester en Wethouders van Amersfoort degenen, die daartoe in aanmerking wenschen te komen, uit, om, met overlegging van de gevorderde bewijsstukken, hunne verzoekschriften, vóór den 10. Februarij aanstaande, Franco aan den Burgermeester dier Gemeente in te zenden.

Behalve Vrije Woning is aan deze betrekking eene jaarwedde van *f* **900** verbonden.

De tijd van het te houden vergelijkend Examen zal nader aan de Sollicitanten worden bekend gemaakt.

Amersfoort, den 4. Januarij 1861.
Burgemeester en Wethouders voornoemd
De Secretaris, De Burgemeester,
W. L. SCHELTUS. A. G. WIJERS.

TE HUUR
⁂ tegen 1° Mei eene BOVENWONING bestaande uit drie Kamers en verdere gemakken. Te bevragen bij W. F. DANNENFELSER, Pausdam.

Vuurvast IJzerglanslak

Geoctroijeerd door

Z. M. den Koning.

van H. G. K. VAN OMMEREN, te Arnhem.

⁂ Het buitengewoon groot verbruik van mijn **Vuurvast IJzerglanslak** in den afgeloopen Winter, zoo wel hier te Lande als Buitenlands, heeft mij het voortreffelijk bewijs geleverd, dat dit **IJzerglans** op den duur beter en doelmatiger is dan al het andere, redenen waarom ik op nieuw mijn **Vuurvast IJzerglanslak** recommandeer.

Zijnde het beste middel om Kagchels, Haarden en andere gestookt wordende IJzeren voorwerpen een schoon duurzaam glanzend zwart te geven.

Het is in Blikken dozen à **25** en **$12\frac{1}{2}$ Cts.** alleenlijk verkrijgbaar te Utrecht bij

M. J. C. Ham, Choorstraat.	R. J v. Rooijen, O. Gr. Weesb.
R. W. Stern, Vreeburg.	Brink 't Hoofd, Oude Gracht Hamburgerbrug.
J. C. Voogd, Weerpoort.	
P. A. Buytendijk, Voorstraat.	F. P. v. d. Bergh, Steenweg.

Rinkhuizen en Herminghuizen, 't Wijestraat.

Amersf., A. v. Wageningen.	Oudewater, Wed. J. Murk.
Baarn, E. v. Dapperen.	Bilt, G. van Santen.
Vianen, H. den Hartog.	Weesp, H. Meester.
Houten, Wed. Smith.	Naarden, wed. A. Zeldenrijk.
Breukelen, J. Vlaanderen.	Vinkeveen, J. B. Kemme.
Hilversum, Wed. S. P. Ham.	IJsselstein, J. Geurs.
Culemborg, J. Elbers.	

⁂ Door de firma L. E. BOSCH EN ZOON is uitgegeven, en is alom te bekomen:

UTRECHTSCHE VOLKS-ALMANAK
VOOR 1861.

Met het Portret van den Kommissaris des Konings, Z. Exc. E. C. U. VAN DOORN, en vier plaatjes, voorstellende 1) het Cecilia-Klooster, thans de Munt; 2) Vereering-Bel van de Munt; 3) de Bilt in 1620, en 4) eene afbeelding van eene eerste Christen-Kapel.

Bijdragen van de heeren Dr. *Wap*, Ds. *Graadt Jonckers*, *W. F. Hofdijk*, *van Eijck van Zuilichem*, *J. Chr. Gewin*, *Clavareau*, *Beger*, enz.

De inhoud bestaat o. a. uit: de Kalender, de naamlijsten van leden van inrigtingen, genootschappen, enz., en een mengelwerk, waarin: Emma Pauw van Utrecht en Steven van Zuylen van de Haer; Jamben van Jacob van Hinlopen; Zuster Bertha van Utrecht; Gevangenschap van Gijsbrecht van Amstel; Feestviering op den 24. April 1860 der Vereenigde Studenten-korpsen; Levensschets van E. W. van Dam van Isselt; Kopper Maandag; Utrechts redding 1572; Iets over de Munt van Utrecht; Het Cecilia-klooster; Levensschets van Mr. A. C. G. Ridder van Rappard; De Bilt; De zoogenaamde Heidensche kapellen in ons land; Elisabeth van Diemen, een slagtoffer van Alva; Grafschrift van Prins Mauritius; Bezoek van Keizers en Koningen te Utrecht, gedurende 900 jaren; Hollands weêrklank op de »Brabançonne" van den Belgischen Minister Rogier.

Het geheel bedraagt 250 pag. druk voor *f* **1.20**; gebonden *f* **1.40**. Verguld op sneede en gebonden *f* **1,80**.

243. Staats-Loterij.

5e Klasse. 10e Lijst.

No. 671 *f* 100,000. No. 2126 *f* 5000. No. 3544, 9521, 12470, 15587 en 17737 ieder *f* 1000.

MARKTBERIGTEN.

WIJK BIJ DUURSTEDE, 2 Januarij.

Roode Tarwe van *f* 10.00 tot *f* 11.00. Ruwarige dito van *f* 12.00 tot *f* 13.00. Rogge van *f* 7.00 tot *f* 7.25 Boekweit van *f* 7.50 tot *f* 8.00. Haver van *f* 4.00 tot *f* 5.00. Paardeboonen van *f* 9.00 tot *f* 9.25. Groene erwten van *f* 11.00 tot *f* 14.00. Boter per 5 Ned. oncen *f* 0.60. Eijeren de 100 stuks *f* 3.50.

SCHIEDAM, 3 Januarij.

Granen. Verk.; Rogge, 145 pd. Libau *f* 219 3 m., 144 pd. Cours. *f* 212 cont., *f* 214 6/w., *f* 215 3/m.; 148 pd. Windau *f* 230 6/w. Gerst, 129 pd. Coursche *f* 225 3/m.

MOUTWIJN, per Ned. Vat zonder fust	*f* 12.50.
JENEVER, 〃 〃 〃 〃 〃	- 18.00.
AMST. PROEF 〃 〃 〃 〃 〃	- 19.25.

Alles zonder de belasting.

SPOELING per Ketel . . . . *f* 0.60.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Jan	Uren	Wind- rigt.	kr.	Barom.	Ther F.	Afwijk d.Temp.	Vochtigh.	Ger. sneeuw	*Opmerkingen*
			N. s.						
3	2	w.	0.5	768.47	30.9	— 4.0	0.87	0.1	Betrokken.
	10	w.	0.0	67.18	31.1	— 0.9	0.98	0.	id.
4	8	nnw.	5.0	63.27	34.5	+ 3.6	0.98	0.	Betr., nevel.

3 Jan. 's morg. Barometerhoogten in afdalende orde. Hartlepool=Portsmouth, Utrecht, Plymouth, Parijs en Brest. Grootste verschil tusschen Hartlepool, Portsmouth en Brest = 6.5 mm.

PRIJZEN VAN KOEPONS EN LOSB. OBLIGATIEN.

Metalliek	*f* $19.22\frac{1}{2}$	Pruissische	*f* 35.—
Nat. Met. Koep. .	„ 27,20	Spaansche.	„ $2,40\frac{1}{2}$
Napelsche	„ —.—	Sp. Coep per fr.	„ —,—
Div. Eng. in . . £	„ 11,65	Hamb. Russen. .	„ 34,—
Eng. Russen . . .	„ 11,65	Russ. in Zilv. R. .	„ —,—
Fransche	„ $55.62\frac{1}{2}$	Poolsche in fl. . .	„ $27,62\frac{1}{2}$
Belgische	„ 55.75	Dollars	„ —,—

Prijzen der Effekten.

AMSTERDAM 3 Januarij 1861.

Nederland.					
Werkel. Schuld	$2\frac{1}{2}$ pCt.		$62\frac{3}{8}$	$62\frac{9}{16}$	$62\frac{1}{2}$
〃 〃	3	〃	$75\frac{1}{4}$	$75\frac{3}{8}$	
〃 〃	4	〃	$97\frac{7}{8}$	$97\frac{15}{16}$	$97\frac{7}{8}$
Oostindische Leening .	4	〃	$95\frac{7}{8}$		
Leening	$4\frac{1}{2}$	〃	$99\frac{3}{4}$		
Spanje.					
Obligatiën	$1\frac{3}{4}$	〃	$40\frac{11}{16}$	$40\frac{3}{4}$	$40\frac{3}{4}$
〃	3	〃	$49\frac{1}{8}$	$49\frac{1}{4}$	
〃 Binnenl. . .	3	〃	$47\frac{7}{8}$	$48\frac{1}{4}$	$48\frac{1}{4}$
Amortisable Schuld			$22\frac{1}{2}$		
Bewijzen Coupon			$5\frac{3}{4}$		
Portugal.					
Obligatiën	3	〃	$44\frac{5}{16}$	$44\frac{3}{8}$	
〃 1856/59 . . .	3	〃	$43\frac{1}{16}$	$43\frac{1}{4}$	$43\frac{3}{16}$
Rusland.					
Oblig. *Hope & Comp.*	5	〃	$101\frac{1}{4}$	$101\frac{1}{2}$	$101\frac{1}{4}$
〃 Orig. 2e, 3e, 4e L.	4	〃	$74\frac{3}{8}$		
Oblig. 5de Serie. . . .	5	〃	84		
〃 6de Serie 1855	5	〃	$94\frac{1}{8}$		
〃 te Londen . . .	$4\frac{1}{2}$	〃	$90\frac{3}{4}$		
〃 te Londen 1859	3	〃	$59\frac{1}{4}$		
〃 bij *H. & Co.* 1860	$4\frac{1}{2}$	〃	$88\frac{7}{8}$		
Polen.					
Aand. 1835 fl. 500		*f*	$161\frac{1}{2}$		
Oostenrijk.					
Oblig. Metalliek	5	〃	$39\frac{3}{16}$	$39\frac{1}{8}$	$39\frac{3}{16}$
〃 Metalliek	$2\frac{1}{2}$	〃	$21\frac{7}{8}$		
〃 Rente Amst. . .	5	〃	$61\frac{1}{2}$	62	$61\frac{3}{4}$
〃 Nat. 1854	5	〃	$45\frac{3}{4}$	$46\frac{3}{8}$	$45\frac{3}{4}$
Bankaktiën			558	561	
Aandeelen 1854			$172\frac{1}{2}$	175	
Brazilië.					
Geldl. 1824 £ 100 . .	5	〃	$96\frac{1}{2}$		
Geldl. 1839 £ 100 . .	5	〃	$95\frac{1}{2}$		
Geldl. 1860	$4\frac{1}{2}$	〃	$84\frac{1}{4}$		
Amerika.					
Ecuad Obligatiën 1855			$10\frac{3}{4}$		
Venez. Obligatiën . . .	3	〃	$19\frac{1}{2}$	$19\frac{3}{4}$	
〃 〃	$1\frac{1}{2}$	〃	$10\frac{3}{8}$		
Gren. Obligatiën . . .	$4\frac{1}{4}$	〃	$13\frac{7}{8}$	14	
N.-Am. Illin. Spoorw. Aand. .			73		
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7	〃	90		

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.